

UCHWAŁA Z DNIA 23 MAJA 2003 R.
SNO 23/03

Uchwała zezwalająca na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej wyraża także zezwolenie co do czynu opisanego w tej uchwale. Oznacza to, że realizacja takiej uchwały nie może polegać na wszczęciu i prowadzeniu przeciwko sędziemu postępowania karnego dotyczącego popełnienia czynu, które nie jest zdarzeniem, ze względu na które wydana została uchwała.

Przewodniczący: sędzia SN Dorota Rysińska.

Sędziowie SN: Tadeusz Domińczyk, Marek Sychowicz (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w Warszawie z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego sędziego Sądu Okręgowego oraz protokolanta w sprawie sędziów Sądu Rejonowego w związku z zażaleniem obrońców wymienionych sędziów na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego – Apelacyjnego z dnia 6 stycznia 2003 r., sygn. akt (...) w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej

uchwalił: u t r z y m a ć w mocy uchwałę w zaskarżonej części.

U z a s a d n i e n i e

Prokurator Okręgowy wnioskiem z dnia 9 maja 2000 r., uzupełnionym pismem z dnia 30 listopada 2000 r., wystąpił o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej dwóch sędziów Sądu Rejonowego za czyny polegające na tym, że:
pierwsza z sędziów

I. w dniu 10 grudnia 1998 r. w A. w sprawie sygn. akt III Ns 7482/98 o otwarciu i ogłoszeniu testamentu Melanii R. nie dopełniła obowiązku wynikającego z § 1 pkt 2 lit. b i c rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 grudnia 1981 r. w sprawie sporządzenia i przesłania informacji podatkowych przez sądy (Dz. U. z 1982 r. Nr 1, poz. 10) w ten sposób, że nie sporządziła i nie przesłała odpisu testamentu spadkodawczyni ani protokołu otwarcia i ogłoszenia testamentu organowi podatkowemu mającemu siedzibę na obszarze działania sądu, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.,

II. w dniu 21 stycznia 1999 r. w A. w sprawie sygn. akt III Ns 7483/98/12 o stwierdzenie nabycia spadku po Melanii R. z wniosku Jacka J. na rozprawie nie dopełniła obowiązku wynikającego z art. 158 § 1 pkt 2 k.p.c. w ten sposób, że nie zamieściła w protokole przebiegu posiedzenia oświadczenia i wniosków uczestnika postępowania reprezentującego Izbę Skarbową w A., dotyczących daty śmierci ojca Melanii R. – Jarosława R. zmarłego w 1935 r. oraz okoliczności okazania przez niego aktu zgonu w/w, a także nieprawidłowo wezwała do udziału w sprawie w miejsce pełnomocnika Izby Skarbowej – Starostę Powiatu (...), błędnie przyjmując, że pełnomocnikiem Skarbu Państwa powinien być Starosta, pomimo, że z doręzonego jej pisma z dnia 30 grudnia 1998 r. Ministerstwa Skarbu Państwa wynikało, że właściwa miejscowo Izba Skarbowa jest wyłącznie uprawniona do reprezentowania interesów Skarbu Państwa w sprawach spadków do dnia 31 grudnia 1999 r. oraz nie wydała zarządzenia o doręczeniu Staroście odpisu wniosku, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.,

III. w dniu 23 marca 1999 r. w A. w sprawie sygn. akt III Ns 7483/98 przeprowadziła rozprawę pomimo braku prawidłowego zawiadomienia pełnomocnika Skarbu Państwa, w trakcie której uznała działanie pełnomocnika Izby Skarbowej w A. „za niebyłe” oraz nie przeprowadziła zawnioskowanego przez niego dowodu z badań pisma porównawczego przedłożonego testamentu ani z akt sprawy sygn. akt III Ns 5200/97 i nie dysponując aktem zgonu Jarosława R. wydała postanowienie zmieniające postanowienie z dnia 12

czerwca 1989 r., w którym nie oznaczyła stron, nie określiła zmienionego postanowienia co do sygnatury, nie podała kto był uprzednio spadkobiercą, przez co nie dopełniła obowiązków wynikających z art. 361 k.p.c. w zw. z art. 325 k.p.c., art. 669 k.p.c. i art. 670 k.p.c., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.,

IV. w dniu 14 kwietnia 1999 r. w A. w sprawie sygn. akt III Ns 2360/99 o stwierdzenie nabycia zgonu po Jarosławie R. i stwierdzenie nabycia spadku po Jarosławie i Helenie R. z wniosku Jacka J. uległa namowom innego sędziego i wyznaczyła termin posiedzenia w tej sprawie na dzień następny, nie wzywając formalnie wnioskodawcy poprzez pocztę lub woźnego ani nie doręczając wnioskodawcy zawiadomienia o terminie posiedzenia w siedzibie Sądu, przy czym wniosek nie posiadał prezentaty biura podawczego Sądu Rejonowego, przez co nie dopełniła obowiązku z art. 131 § 1 k.p.c., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.,

V. w dniu 15 kwietnia 1999 r. w A. jako sędzia Sądu Rejonowego w sprawie sygn. akt III Ns 2360/99 działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez Jacka J. przekroczyła swoje uprawnienia i poświadczyła nieprawdę w wydanym postanowieniu stwierdzając, że Jarosław R. zmarł w dniu 7 maja 1945 r. i jednocześnie bez uprawomocnienia się tego postanowienia wydała postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po Jarosławie i Helenie R. bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, przy czym wiedziała ona, iż Jarosław R. zmarł w 1935 r. i istnieje akt jego zgonu, przez co działała na szkodę interesu Skarbu Państwa, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

druga z sędziów

I. w dniu 14 kwietnia 1999 r. w A. jako sędzia Sądu Rejonowego, delegowany do Sądu Okręgowego, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i przekraczając swoje uprawnienia, nakłoniła innego sędziego Sądu Rejonowego do rozpoznania w dniu 15 kwietnia 1999 r. w sprawie sygn. akt III Ns 2360/99 z wniosków Jacka J. o stwierdzenie zgonu Jarosława R. i

stwierdzenie nabycia spadku po nim oraz wydania postanowienia o stwierdzeniu zgonu w/w w dniu 7 maja 1945 r. bez uprawomocnienia się tego postanowienia i wydania jednocześnie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po Jarosławie R., informując tego sędziego o możliwości rozpatrzenia i rozstrzygnięcia obu wniosków w jednym postępowaniu cywilnym, przez co działała na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

a) w okresie od dnia 18 czerwca 1996 r. do dnia 18 listopada 1996 r. w A., działając w warunkach ciągu przestępstwa określonego w art. 91 § 1 k.k., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, jako sędzia Sądu Rejonowego, będąc uprawniona do orzekania w sprawach cywilnych, poprzez niedopełnienie obowiązków i przekroczenie uprawnień wydała postanowienie stwierdzające nieprawdę, przez co działała na szkodę interesu publicznego i prywatnego, i tak:

II. w dniu 18 czerwca 1996 r. w A. w sprawie sygn. akt III Ns 3184/96 z wniosku Zofii D. o otwarcie i ogłoszenie testamentu sporządzonego rzekomo przez Walentego D. w dniu 10 grudnia 1950 r. przyjęła wniosek wraz z testamentem z pominięciem biura podawczego w Sądzie Rejonowym, wiedząc, że jest on sfalszowany, a następnie w dniu 8 lipca 1996 r. w sprawie sygn. akt III Ns 3185/96 wydała postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku w postaci 1/7 udziału o wartości 56.625 zł w nieruchomości położonej przy ul. Serbskiej w A., o powierzchni łącznej 1.642 m² po Walentym D. przez Zofię D. na podstawie testamentu, przez co działała na szkodę spadkobierców ustawowych po w/w, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

III. w dniu 24 czerwca 1996 r. w A. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej jako sędzia Sądu Rejonowego będąc uprawniona do wydania postanowienia w sprawie sygn. akt III Ns 2409/96/2 o stwierdzenie nabycia spadku po Marii N. i Stanisławie N. poświadczyła nieprawdę co do okoliczności

mającej znaczenie prawne w ten sposób, iż w wydanym orzeczeniu stwierdziła, że spadek po Stanisławie N. zmarłym w dniu 6 października 1975 r. na podstawie ustawy nabyła jego córka Katarzyna W. P. w całości, wiedząc, że w/w był dwukrotnie żonaty, a jego druga żona Ewa N. żyje i nie zrzekła się dziedziczenia, czym działała na szkodę Ewy N., tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

IV. w dniu 2 listopada 1996 r. w A. w sprawie sygn. akt III Ns 5515/96 o otwarciu i ogłoszenie testamentu z dnia 21 sierpnia 1979 r. sporządzonego rzekomo przez Stanisława S. i w sprawie sygn. akt III Ns 5516/96 o stwierdzenie nabycia spadku po w/w przez Marię G. przyjęła wniosek i testament holograficzny z pominięciem biura podawczego, a następnie w dniu 18 listopada 1996 r. wydała postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku w postaci nieruchomości niezabudowanej o powierzchni 349 m², położonej przy ul. Belwederskiej 15 w A. o wartości 27.920 zł przez Marię G. w całości na podstawie testamentu Stanisława S., przez co działała na szkodę Skarbu Państwa, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

V. w dniu 9 marca 1998 r. w A., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, jako sędzia Sądu Rejonowego będąc uprawnioną do orzekania w sprawach cywilnych przekroczyła swoje uprawnienia i w sprawie sygn. akt III Ns 1094/98 o otwarciu i ogłoszenie testamentu sporządzonego rzekomo przez Marię S. w dniu 7 maja 1963 r. oraz w sprawie sygn. akt III Ns 1095/98 o stwierdzenie nabycia spadku po Marii S. i Stanisławie S., przekraczając swoje uprawnienia wydała stwierdzające nieprawdę postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku w postaci nieruchomości zabudowanej o powierzchni gruntu 2110 m², o wartości 138.025 zł na podstawie testamentu Marii S. przez Leszka Adama S., czym działała na szkodę spadkobierców ustawowych, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

VI. w dniu 21 grudnia 1998 r. w A., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, będąc uprawnioną jako sędzia Sądu Rejonowego do orzekania w sprawach cywilnych, poprzez niedopełnienie obowiązku w sprawie sygn. akt III Ns 7707/98 z wniosku Jacka N. o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy po Lidii i Pawle małż. N. i ich córce Weronice w ten sposób, że nie ustaliła dokładnego czasu zgonu w/w, nie ustaliła w trakcie przesłuchania wnioskodawcy Jacka N., czy toczyło się wcześniej postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po w/w oraz nie ustaliła ewentualnych spadkobierców Lidii N. i nie wezwała do udziału w sprawie przedstawiciela Skarbu Państwa i wydała stwierdzające nieprawdę postanowienie o stwierdzeniu na podstawie ustawy nabycie spadku przez Kazimierę, Jacka i Hieronima N., działając na szkodę Skarbu Państwa, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Uchwałą z dnia 13 lutego 2002 r. Sąd Dyscyplinarny uwzględnił wniosek Prokuratora w całości. Po rozpoznaniu zażaleń obrońcy obydwu sędziów, uchwałą tę, jako w istocie nie zawierającą uzasadnienia, Wyższy Sąd Dyscyplinarny uchwałą z dnia 13 lutego 2002 r. uchylił i wniosek Prokuratora przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu jako sądowi dyscyplinarnemu pierwszej instancji.

Uchwałą z dnia 6 stycznia 2003 r. Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny:

I. zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej pierwszej z sędziów za czyn polegający na tym, że jako sędzia Sądu Rejonowego dokonując czynności sądowych, działając nieumyślnie, w sprawie sygn. akt III Ns 7483/98 na posiedzeniach w dniach 21 stycznia 1999 r. i 23 marca 1999 r. pozbawiła Skarb Państwa należytej reprezentacji doprowadzając do nieważności postępowania w ten sposób, że w miejsce reprezentującej Skarb Państwa – Izby Skarbowej wezwała do tejże reprezentacji Starostę Powiatu (...) nie badając z urzędu w tej sprawie jak również w sprawie sygn. akt III Ns 2360/99 kto jest spadkobiercą, wydała postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po Melanii

R. na rzecz Jacka J., który nie był spadkobiercą, jak również w dniu 15 kwietnia 1999 r. postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po Jarosławie i Helenie R, a nadto bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w sprawie sygn. akt II Ns 2360/99 w dniu 15 kwietnia 1999 r. wydała postanowienie o stwierdzeniu zgonu Jarosława R., czym wyrządziła istotną szkodę majątkową Skarbowi Państwa, tj. o czyn z art. 231 § 3 k.k.,

II. odmówił wnioskowi Prokuratora o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej tego sędziego za czyny wymienione w pkt I i IV wniosku,

III. zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej drugiej z sędziów za czyny popełnione w okresie od dnia 8 lipca 1996 r. do dnia 9 marca 1998 r. w warunkach ciągu przestępstwa określonego w art. 91 § 1 k.k. i polegającego na tym, że jako sędzia Sądu Rejonowego:

1. w dniu 8 lipca 1996 r. w sprawie sygn. akt III Ns 3185/96 działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wydała postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po Walentym D. na rzecz Zofii D. na podstawie testamentu złożonego przez wnioskodawczynię Zofię D., wiedząc, że testament ten jest sfalszowany, przez co działała na szkodę spadkobierców ustawowych Walentego D., tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zbiegu z art. 271 § 3 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.,

2. w dniu 24 czerwca 1996 r. działając nieumyślnie w sprawie sygn. akt III Ns 2409/96 wydała postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po Marii N. i Stanisławie N., stwierdzając, że spadek po Stanisławie N. na podstawie ustawy nabyła jego córka Katarzyna P. w całości, pomijając przy tym jako jego spadkobierczynię ustawową drugą żonę spadkodawcy Ewę N., czym wyrządziła jej istotną szkodę majątkową, tj. o czyn z art. 231 § 3 k.k.,

3. w dniu 18 listopada 1996 r. w sprawie sygn. akt III Ns 5516/96 działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wydała postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po Stanisławie S. na rzecz Marii G., na podstawie testamentu

złożonego przez wnioskodawczynię Marię G., wiedząc, że testament ten jest sfalszowany przez co działała na szkodę Skarbu Państwa, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zbiegu z art. 271 § 3 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.,

4. w dniu 9 marca 1998 r. w sprawie sygn. akt III Ns 1095/98 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wydała postanowienie o stwierdzenie nabycia spadku po Marii S. i Stanisławie S. stwierdzając, że spadek po Marii S. nabył wnioskodawca Leszek S. na podstawie testamentu, wiedząc, że testament ten jest sfalszowany, przez co działała na szkodę spadkobierców ustawowych, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zbiegu z art. 271 § 3 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.,

IV. odmówił wnioskowi Prokuratora o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej tego sędziego za czyny wymienione w pkt I i VI wniosku.

Ostatnio wymienioną uchwałę zaskarżyli zażaleniami Prokurator Okręgowy oraz obrońcy obydwu sędziów.

Zażalenie Prokuratora Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny postanowieniem z dnia 23 maja 2003 r. pozostawił bez rozpoznania wobec przyjęcia go na skutek niezasadnego przywrócenia terminu do jego wniesienia.

Obrońca pierwszej z sędziów zarzucił obrazę art. 80 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm. – dalej nazywanej „p.u.s.p.”) i wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały.

Obrońcy drugiej z sędziów obrazę przepisów postępowania, tj. art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., lub przynajmniej obrazę art. 110 § 4 w zw. z art. 112 § 9 p.u.s.p. oraz obrazę art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 451 k.p.k. i art. 4,5 i 6 k.p.k., art. 170 k.p.k. w zw. z art. 92, 97, 167 k.p.k. w zw. z art. 128 p.u.s.p., art. 410 k.p.k., art. 313 k.p.k., art. 80 i 117 p.u.s.p. w zw. z art. 345 i 398 k.p.k., a także obrazę prawa materialnego, tj. art. 231 § 2 i 3 k.k. oraz art. 271 § 2 k.k. i wnieśli o zmianę zaskarżonej uchwały w pkt III 1,2,3 i 4, i nieuwzględnienie wniosku Prokuratora o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej drugiej z

sędziów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Wbrew zarzutowi zażalenia obrońców drugiej z sędziów okoliczność, że w składzie sądu dyscyplinarnego, który wydał zaskarżoną uchwałę, brał udział sędzia X. Y., nie stanowi bezwzględnej przesłanki odwoławczej (art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 128 p.u.s.p.) ani nie narusza art. 110 § 5 w zw. z art. 112 § 9 p.u.s.p. Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny ustalił, że wobec wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego W. Z. od prowadzenia sprawy dotyczącej sędziego C. D. (sygn. akt SD 44/01), jeszcze w czasie obowiązywania Prawa o ustroju sądów powszechnych z 1985 r., uchwałą kolegium Sądu Apelacyjnego sędzia X. Y. został wyznaczony do prowadzenia tej sprawy. Pełnienie przez niego powierzonego mu obowiązku do zakończenia postępowania w tej sprawie znajdowało uzasadnienie w przepisie art. 204 § 3. p.u.s.p. z 2001 r. Przyjąć bowiem trzeba, iż przepis ten, normujący stan przejściowy związany z wejściem w życie Prawa o ustroju sądów powszechnych z 2001 r., ma zastosowanie również do rzeczników dyscyplinarnych biorących udział w postępowaniach niezakończonych do daty wejścia w życie tej ustawy. Sędzia X. Y. nie był jednakże ani rzecznikiem dyscyplinarnym (art. 112 § 2 p.u.s.p.), ani zastępcą rzecznika dyscyplinarnego wybranego dla apelacji (...) (art. 112 § 2 w zw. z § 4 p.u.s.p.). Nie zachodziła zatem przeszkoda do orzekania przez niego w sądzie dyscyplinarnym (art. 110 § 4 w zw. z art. 112 § 9 p.u.s.p.). Pełnienie przez niego obowiązków rzecznika dyscyplinarnego w sprawie dotyczącej sędziego C. D. nie było więc okolicznością uzasadniającą jego wyłączenie od udziału w rozpoznawanej sprawie stosownie do którejkolwiek z norm art. 40 § 1 k.p.k. (w związku z art. 128 p.u.s.p. i w związku z art. 80 § 3 zd. trzecie p.u.s.p.).

Nie jest także zasadny zarzut zażalenia obrońców drugiej z sędziów co do obrazy art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 451 k.p.k. i art. 4,5 i 6 k.p.k. przez

pozbawienie tego sędziego prawa do obrony wobec rozpoznania sprawy pod nieobecność jednego z jej obrońców – adw. E. F., pomimo usprawiedliwionego jego niestawiennictwa na rozprawę i braku zgody sędziego na rozpoznanie sprawy pomimo nieobecności obrońcy. Przede wszystkim powołanie się przez obrońcę w piśmie z dnia 18 grudnia 2002 r. na „zaplanowany i zapłacony wcześniej wyjazd świąteczny” nie stanowi wystarczającego – w rozumieniu art. 117 § 2 k.p.k. – usprawiedliwienia niestawiennictwa na rozprawę. Przyczyna niestawiennictwa, poza twierdzeniem obrońcy, nie została niczym uprawdopodobniona, a w sytuacji, gdy obrońca został ustanowiony w dniu 5 września 2002 r., było dość czasu do podjęcia przez niego stosownych czynności. Poza tym w rozprawie w dniu 6 stycznia 2003 r. brała udział druga z sędziów oraz drugi jej obrońca adw. G. H. W tych okolicznościach nie może być mowy o pozbawieniu sędziego prawa do obrony.

Postępowanie o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej (art. 80 p.u.s.p.) ma na celu stwierdzenie, czy zachodzą okoliczności usprawiedliwiające uchylenie immunitetu sędziowskiego (art. 181 Konstytucji RP), tj. czy zachodzą okoliczności dostatecznie uzasadniające podejrzenie, że sędzia popełnił czyn, który powinien spowodować wszczęcie przeciwko niemu postępowania karnego i wymierzenie w tym postępowaniu kary. W postępowaniu o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie jest przeto wymagane prowadzenie postępowania dowodowego, takiego jak w postępowaniu sądowym w sprawie karnej. Okoliczności przytoczone we wniosku Prokuratora Okręgowego, na skutek którego wszczęta została rozpoznawana sprawa, poparte obszernym materiałem zgromadzonym w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego przez tegoż Prokuratora, dostatecznie uzasadniają podejrzenie popełnienia przez obydwu sędziów czynów powodujących ich odpowiedzialność karną, co zostało jasno i wyczerpująco wykazane w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały z powołaniem się na konkretne dowody i okoliczności, które Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny

starannie ocenił. Dla podjęcia przez Sąd Dyscyplinarny stosownej uchwały nie zachodziła potrzeba dalszego uzupełniania materiału zebranego w toku rozpoznawanej sprawy. Uzupełnienie takie powinno nastąpić w toku prowadzonego postępowania karnego, do którego wszczęcia przeciwko osobom obu sędziów dotychczas zebrany materiał dowodowy daje wystarczające podstawy. Nie można więc uznać za zasadne zarzutów zażalenia obrońcy pierwszej z sędziów obraży art. 80 p.u.s.p. oraz zarzutu zażalenia obrońców drugiej z sędziów obraży art. 313 k.p.k. przez podjęcie uchwały pomimo nieustalenia, że zachodzą okoliczności uzasadniające dostatecznie podejrzenie popełnienia przestępstwa i obraży art. 170 k.p.k. w zw. z art. 92, 97, 167 k.p.k. w zw. z art. 128 p.u.s.p. przez oddalenie wniosków dowodowych na okoliczności istotne w sprawie. Również zarzut postawiony w ostatnio wymienionym zażaleniu, iż z obrażą art. 410 k.p.k. pominięte zostało pismo Izby Skarbowej z dnia 8 maja 2000 r. nie uzasadnia uwzględnienia zażalenia, gdyż treść tego pisma pozostaje bez wpływu na ustalenie i ocenę postępowania sędziów, istotne dla podjętej w sprawie uchwały. Istnienie obowiązków, które spoczywają na organie administracji podatkowej i fakt ich dopełnienia lub nie dopełnienia przez ten organ – co stwierdza wymienione pismo – nie wpływają mianowicie na zakres obowiązków sędziego i ocenę, czy sędzia wywiązał się z tych obowiązków i czy niewywiązanie się z nich było działaniem na szkodę interesu publicznego lub prywatnego i wyrządziło istotną szkodę.

Uchwałę o zezwoleniu na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej Sąd Dyscyplinarny podejmuje co do czynu opisanego we wniosku organu lub osoby, która wniosła o zezwolenie, ale nie jest związany opisem czynu i jego prawną kwalifikacją zawartymi wyłącznie w *petitum* wniosku, bierze bowiem pod uwagę wszystkie okoliczności dotyczące czynu przytoczone także w jego uzasadnieniu. Ich potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale, umożliwiające stwierdzenie, że zachodzą okoliczności dostatecznie uzasadniające podejrzenie, że sędzia popełnił czyn, który powinien spowodować

wszczenie przeciwko niemu postępowania karnego i wymierzenie w tym postępowaniu kary, daje podstawę do podjęcia uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Nie można przeto uznać za zasadny zarzutu zażalenia obrońcy drugiej z sędziów, iż zaskarżona uchwała podjęta została z obrazą art. 80 i 117 p.u.s.p. w zw. z art. 345 i 398 k.p.k. ze względu na istotną zmianę zarzutów IV i V, i wykroczenie poza przedmiotowe granice objęte wnioskiem Prokuratora. Uchwała określa bowiem czyny, ze względu na popełnienie których zezwala na pociągnięcie sędziów do odpowiedzialności karnej, inaczej niż określił je i zakwalifikował Prokurator w *petitum* wniosku, jednak podjęta została przy uwzględnieniu tożsamości czynów, których dotyczy wnioski i ze względu na popełnienie których zezwala na pociągnięcie sędziów do odpowiedzialności karnej.

W sentencji zaskarżonej uchwały, w opisie czynów, ze względu na popełnienie których zezwolono na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej pierwszej z sędziów zbędnie wyeksponowano uchybienia związane z niezapewnieniem należytej reprezentacji Skarbu Państwa, gdyż powszechnie znane są wątpliwości co do ustalenia prawidłowej reprezentacji Skarbu Państwa, w szczególności w sprawach z zakresu prawa spadkowego, wyrażające się w rozbieżnych w tej kwestii decyzjach sądów wszystkich instancji i brak jest bezpośredniego wpływu tego ustalenia na prawidłowość rozstrzygnięcia sprawy o stwierdzenie nabycia spadku. Natomiast w opisie czynów, ze względu na popełnienie których zezwolono na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej drugiej z sędziów, niezbyt precyzyjnie określono niektóre okoliczności charakterystyczne dla tych czynów, zakwalifikowanych jako przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. w zbiegu z art. 271 § 3 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. Nie zmienia to faktu, że czyny wymienione w zaskarżonej uchwale – wbrew zarzutom zażeń obrońcy pierwszej z sędziów i obrońców drugiego sędziego – zostały w niej opisane w sposób pozwalający na takie ich zakwalifikowanie, jak uczyniono to w uchwale. W szczególności nie jest wyłączona możliwość

uznania, iż wydanie przez sędziego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, a więc orzeczenia o charakterze deklaratoryjnym, stanowi wystawienie dokumentu w rozumieniu art. 271 § 1 k.k., choć kwestia ostatecznej oceny prawnej (także ewentualnie na płaszczyźnie art. 271 § 1 k.k.) tego działania należeć będzie do właściwego organu postępowania karnego.

Należy podkreślić, że uchwała zezwalająca na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej wyraża takie zezwolenie co do czynu opisanego w tej uchwale. Oznacza to, że realizacja takiej uchwały nie może polegać na wszczęciu i prowadzeniu przeciwko sędziemu postępowania karnego dotyczącego popełnienia czynu, które nie jest zdarzeniem, ze względu na które wydana została uchwała. Nie jest wykluczone w postępowaniu prowadzonym na skutek takiej uchwały, w wyniku uwzględnienia wszystkich faktów i dowodów, odpowiednie określenie i zakwalifikowanie czynu zarzucanego sędziemu, byleby był to czyn tożsamy z czynem objętym uchwałą o zezwoleniu na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w związku z art. 128 p.u.s.p. i w związku z art. 80 § 3 zd. trzecie p.u.s.p. podjął uchwałę jak w sentencji.